

3. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment : Terms and Conditions)

3.1 นโยบายส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion Policy)

นโยบายการส่งเสริมการลงทุนแห่งชาติเดือนตุลาคม 1996 ซึ่งมีการปรับปรุงแก้ไขมาจากนโยบายปี 1990 ได้กำหนดเป้าหมายหลักดังนี้

- การระดมปัจจัยและการใช้ประโยชน์จากกำลังการผลิตท้องถิ่น รวมไปถึงความร่วมมือกับประเทศพัฒนาแล้วและประเทศอุตสาหกรรมให้มากที่สุด
- การส่งเสริมการส่งออกสินค้าและบริการเพื่อพัฒนาภาคการส่งออกให้มีศักยภาพในการแข่งขัน
- การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในกิจกรรมซึ่งมีผลโดยตรงกับประสิทธิภาพการผลิต คุณภาพ และการเพิ่มของศักยภาพในการแข่งขัน
- การสร้างเสริมระบบกฎหมายที่โปร่งใส ซึ่งอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมและการปกป้องการลงทุน
- ลดขั้นตอนการอนุญาตการลงทุน
- แก้ไขบทบาทของภาคเอกชนและเพิ่มบทบาทให้เป็นศูนย์กลางมากขึ้น
- สร้างความสมดุลระหว่างการจัดการกับแรงพลังขับเคลื่อนของตลาดเพื่อเป็นวิถีทางในการจัดการด้านทรัพยากรต่างๆ
- เปลี่ยนแนวคิดด้านการเมืองที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย
- สนับสนุนส่งเสริมให้คนในประเทศปฏิบัติตามกฎหมาย

ดังนั้นรัฐบาลจึงมีหน้าที่ที่จะปรับปรุงภาวะแวดล้อมทางธุรกิจให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของภาคเอกชน เพื่อกระตุ้นการขยายตัวของการลงทุนของภาคเอกชนทั้งจากต่างประเทศและในประเทศให้มากขึ้น และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดผลในเป้าหมายดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการลงทุนแทนซาเนีย (Tanzania Investment Center, TIC) ได้ถูกก่อตั้งขึ้นภายใต้นโยบายดังกล่าวในปี 1997 และปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพในปี 2000

3.1.1 ศูนย์การส่งเสริมการลงทุนแทนซาเนีย (TIC)

พ.ร.บ.ส่งเสริมการลงทุนของแทนซาเนีย ฉบับที่ 26 ปี 1997 ครอบคลุมภารกิจของการอำนวยความสะดวกและความร่วมมือการลงทุนภาคเอกชนของศูนย์ส่งเสริมการลงทุนแทนซาเนีย โดยกำหนดให้เป็นศูนย์การดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุนให้เสร็จสิ้นภายในจุดเดียว ศูนย์ฯ มีการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการเพื่อรองรับแนวโน้มของการยื่นขออนุญาตที่เพิ่มมากขึ้น การตัดสินใจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มบทบาทการทำงานของ TIC ในเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดิน กระบวนการอนุญาตใบอนุญาตทำงานหรือพำนักอาศัยการประเมิน และการยกเว้นภาษี การจดทะเบียนบริษัท ส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย และใบอนุญาตต่างๆ พ.ร.บ.

การส่งเสริมการลงทุนแทนซาเนีย ปี 1997 ได้รับการเพิ่มประสิทธิภาพโดยการประกาศใช้ พ.ร.บ. ที่ดิน ปี 1999 และพ.ร.บ. ที่ดินหมู่บ้าน ปี 1999 ซึ่งกำหนดสิทธิในที่ดินในเมืองและในชนบทตามลำดับ กฎหมายได้กำหนดหลักการพื้นฐานสำหรับนโยบายที่ดินแห่งชาติ ซึ่งสนับสนุนการกระจายอย่างเท่าเทียมกันของการเข้าถึงที่ดินของพลเมืองและผู้ลงทุนทั้งหมด กฎหมายดังกล่าวได้ให้โอกาสที่เท่าเทียมสำหรับเพศหญิงในการเข้าถึง ถือครอง ใช้ และซื้อขายที่ดิน เหมือนกับที่ให้ขอบเขตและขีดจำกัดเท่ากับเพศชาย หมายเหตุ: สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมของโอกาสและวิธีการลงทุนในแทนซาเนีย สามารถติดต่อได้ในเว็บไซต์

3.1.2 องค์การส่งเสริมการลงทุนแซนซิบาร์ (Zanzibar Investment Promotion Agency, ZIPA)

ด้วยการรื้อถอนนโยบายพื้นฐานของควมมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการลงทุนของภาคเอกชนบนหมู่เกาะ (รวมทั้ง Unguja และ Pemba ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งกับ Zanzibar) ZIPA ได้ก่อตั้งขึ้นในปี 1992 มีการกำหนดกรอบระเบียบด้านกฎหมายเพื่อส่งเสริมการลงทุนและการค้าขายบนเกาะ ลดขั้นตอนกฎระเบียบทางราชการและการกำจัดการคอร์รัปชัน และปรับปรุงสถานะแวดล้อมให้เป็นสวรรค์ของนักลงทุน

หมู่เกาะมีความได้เปรียบทางด้านภูมิประเทศทางธรรมชาติในการค้าขายเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคแอฟริกาทางทิศตะวันออก ตอนกลาง และทางทิศใต้ โดยเกาะตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งของมหาสมุทรอินเดีย ห่างจากแผ่นดินใหญ่ประมาณ 45 ไมล์ หมู่เกาะมีข้อได้เปรียบในตัวในธุรกิจอุตสาหกรรมส่งออกสำหรับตลาดในภูมิภาคและต่างประเทศ พลเมืองจำนวน 300 ล้านคน ของประชาคมแอฟริกาตะวันออก (EAC) และประชาคมแอฟริกาใต้ (SADC) ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดธุรกิจการค้าผ่านเมืองท่าเสรีของแซนซิบาร์ นอกจากธุรกิจส่งออกและนำเข้าแล้ว อุตสาหกรรมท่องเที่ยววันวันที่จะมีศักยภาพเพิ่มขึ้นเนื่องจากธรรมชาติที่สวยงามของชายทะเลและเป็นดินแดนแห่งประวัติศาสตร์ ดังนั้นเป้าหมายหลักของรัฐบาลแซนซิบาร์ที่จะใช้ประโยชน์จากข้อได้เปรียบทางยุทธศาสตร์ของเกาะที่จะบรรลุถึงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยการส่งเสริมการลงทุนด้านการท่องเที่ยว การผลิต และการพาณิชย์

หมายเหตุ : ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโอกาสและวิธีการลงทุนในแซนซิบาร์ สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ <http://zanzibar.net/utalii/index.html>

3.2 ภาคธุรกิจที่ควรลงทุนในแทนซาเนีย

3.2.1 ภาคธุรกิจ Lead Sectors

เหมืองแร่ ปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ การท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน เช่น การก่อสร้างถนน สะพาน ทางรถไฟ สนามบิน การผลิตกระแสไฟฟ้า โทรคมนาคม การคมนาคมขนส่งทางน้ำ การบริการด้านเหมืองแร่ และพื้นที่อุตสาหกรรมส่งออก (Export Processing Zones)

3.2.2 ภาคธุรกิจ Priority Sectors

เกษตรกรรมรวมถึงปศุสัตว์ การบิน อาคารพาณิชย์ ธนาคารและระบบการเงิน การส่งออก พื้นที่พัฒนาพิเศษ (Geographical Special Development Areas) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ทรัพยากรธรรมชาติรวมถึงการประมง การฟื้นฟูและการขยายพื้นที่ การถ่ายทอดวิทยุและโทรทัศน์ การทัศนศึกษาและการท่องเที่ยว

3.3 การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิพิเศษ

สิทธิพิเศษสำหรับนักลงทุนตาม พรบ.ส่งเสริมการลงทุนของแทนซาเนียปี 1997 และได้รับใบอนุญาตจาก TIC ที่ได้รับมีดังต่อไปนี้

- การยอมรับการถือครองทรัพย์สินของเอกชน และปกป้องความเสี่ยงที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์ ปัจจุบันแทนซาเนียเป็นสมาชิกของ World Bank Foreign Investment Insurance wing, Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA), International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID), ซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งในธนาคารโลก
- สามารถใช้เงินทุน 100% ในการคำนวณส่วนต่างและกำไรของกิจการ
- ลดภาษีศุลกากรนำเข้าของส่วนทุนที่ใช้ในโครงการ เสียภาษีนำเข้า 5% สำหรับการลงทุนใน priority areas และ 0% ในการลงทุนใน Lead Sectors.
- ความสะดวกในการได้รับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องต่างๆ เช่น ใบอนุญาตทำงาน/พำนักอาศัย ใบอนุญาตการประกอบอุตสาหกรรม ใบอนุญาตค้าขาย เป็นต้น
- อนุญาตโดยอัตโนมัติเกี่ยวกับการจ้างงานชาวต่างชาติตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปในโครงการที่ถือใบอนุญาตส่งเสริมการลงทุน

3.4 รูปแบบการลงทุน

เป็นไปได้ในหลายรูปแบบ เช่น ต่างชาติลงทุน 100% การร่วมลงทุน หรือการจัดตั้งสำนักงานสาขาของต่างประเทศ โดยการจดทะเบียนการดำเนินธุรกิจในประเทศในรูปแบบของกิจการส่วนตัว ห้างหุ้นส่วน บริษัท จำกัด เป็นต้น

3.5 ภาษี (ภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนจากต่างประเทศ)

3.5.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax)

ประเทศแทนซาเนียเรียกเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับรายได้มากกว่า 30,000 แทนซาเนียนซิลลิง (Tshs) อัตราต่ำสุดอยู่ที่ 17.5% อัตราสูงสุดอยู่ที่ 35%

3.5.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax)

อัตราปกติจะอยู่ที่ 35% สำหรับกิจการทุกประเภท สำหรับธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จะเสียภาษีนี้ในอัตรา 30%

3.5.3 ภาษี Skills and Development Levy

นายจ้างที่จ้างพนักงานตั้งแต่ 4 คนขึ้นไปจะต้องเสียภาษีนี้ทุกเดือนในอัตรา 6% ของรายได้ก่อนหักภาษีของพนักงาน

3.5.4 ภาษีหัก ณ ที่จ่าย (Withholding Tax)

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นถึงภาษีหัก ณ ที่จ่ายของแหล่งรายได้ต่างๆ

ตารางที่ 2 ภาษีหัก ณ ที่จ่าย

	Tax Sources	Applicable Tax Rates				
		Residents	Non-Residents	Lead & Priority Sectors	Mining Operations	
					Resident	Non Resident
1	Bank Interest	15%	15%	15%	15%	15%
2	Dividends income from Dar es Salaam Stock Market (DSE) listed companies	5%	N/A	5%	5%	N/A
3	Dividend income from unlisted companies	10%	10%	10%	10%	10%
4	Insurance commission	7.5%	N/A	N/A	7.5%	N/A
5	Rental income	15%	15%	15%	N/A	15%
6	Management or professional fee	N/A	20%	N/A	N/A	20%
7	Royalties fees	N/A	20%	N/A	N/A	20%
8	Pension or retirement annuity (which exceeds TShs 5,000/=)	N/A	15%	N/A	N/A	20%
9	Overland transport	4%	4%	N/A	4%	4%
10	Shipping	N/A	1.95%	N/A	N/A	1.95%
11	Any rent premium or like consideration for use of property	15%	15%	N/A	N/A	15%
13	Technical services	3%	3%	N/A	3%	3%
14	Withholding tax on goods and services (for those without TIN)	2%	2%	N/A	N/A	N/A
15	Management fee up to 2% of operating cost				N/A	3%

ที่มา : Tanzania Investor Guide : UNIDO Guide

3.5.5 ภาษีนำเข้า (Import Tax)

เรียกเก็บในอัตรา 0%, 10%, 15% และ 25% ของราคาสินค้านำเข้า (CIF) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทสินค้านำเข้า

3.5.6 ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT)

เรียกเก็บในอัตรา 20% ธุรกิจที่มีรายได้ที่จะต้องเสียภาษีมากกว่า 20,000,000 Tshs. ต่อปี จะต้องจดทะเบียน VAT

3.6 สิทธิพิเศษด้านภาษี

ภาคธุรกิจ Lead and Priority Sectors เท่านั้นที่มีสิทธิพิเศษด้านภาษี ตัวอย่างเช่น อุตสาหกรรมเหมืองแร่ ซึ่งเป็นธุรกิจในกลุ่ม Lead Sector จะได้รับสิทธิพิเศษการลดหย่อนภาษีดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 อัตราการลดหย่อนภาษีสำหรับธุรกิจเหมืองแร่

	Duty	VAT
All Capital Goods	0%	Relieved
Spare Parts	0%	Relieved
Explosive & Other Supplies	0%	Relieved
Fuel & Oils	0%	Relieved
Corporation Tax	30%	
Capital Allowance	100%	
Resident and non-resident withholding tax on technical services	3%	

นอกจากนี้ ยังมีสิทธิพิเศษเพิ่มเติมดังนี้

- ค่าภาคหลวงเรียกเก็บ 3% ยกเว้นเพชรเรียกเก็บ 5%
- ไม่มีการเรียกเก็บภาษีหรือค่าธรรมเนียมในเงินปันผล
- ไม่มีการเรียกเก็บภาษีจากรายได้การขายทรัพย์สิน
- การยกยอดการขาดทุนได้ไม่จำกัดเวลา
- จะเรียกเก็บภาษีนำเข้าในอัตรา 5% และภาษีมูลค่าเพิ่มหลังจากห้าปีของการผลิต
- หักเงินลงทุนรายปี
- การยกเว้นภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าอุปกรณ์ที่ใช้ในการสำรวจและการทำเหมืองแร่สำหรับบริษัทที่จดทะเบียนและได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการในด้านนี้
- การส่งเงินรายได้ (หลังจากหักภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ) ในกรณีที่มีการขายหรือเลิกกิจการ

- การชำระหนี้เกี่ยวกับเงินค่าตอบแทน และผลประโยชน์อื่น สำหรับการจ้างงานบุคคลต่างชาติในแทนซาเนีย ในการติดต่อกับองค์กรธุรกิจ

3.7 นโยบายด้านแรงงาน

3.7.1 โควตาเข้าประเทศ (Immigration Quotas)

ประกาศนียบัตรรับรองสิทธิพิเศษให้สิทธิโควตาเข้าเมืองเบื้องต้นโดยอัตโนมัติจำนวน 5 คนในระหว่างการเริ่มกิจการ และสามารถยื่นขอเพิ่มได้ตามความจำเป็น

3.7.2 ใบอนุญาตทำงาน (Work Permit)

ชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานหรือลงทุนในประเทศแทนซาเนียต้องได้รับใบอนุญาตเพื่อพำนักอาศัย ซึ่งออกให้โดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองของกระทรวงกิจการภายในประเทศ (Ministry of Home Affairs) ก่อน

ประเภทของใบอนุญาต

- แบบ A สำหรับนักลงทุน
- แบบ B สำหรับลูกจ้าง
- แบบ C สำหรับนักเรียน นักวิจัย และมีชชันนารี
- ใบอนุญาตเข้าประเทศสำหรับครอบครัว (Dependent Passes)
- สมาชิกของครอบครัวผู้มีใบอนุญาตทำงานหรือลงทุนจะได้รับใบอนุญาตเข้าประเทศสำหรับครอบครัว (Dependent Passes) ซึ่งจะลงตราประทับในหนังสือเดินทาง สำหรับสมาชิกครอบครัวที่ต้องการทำงานต้องยื่นขอรับใบอนุญาตทำงานของแต่ละคน

3.7.3 วีซ่า (Visa)

บางประเทศจะต้องมีการขอวีซ่าก่อนเข้าแทนซาเนีย

ใบอนุญาตสำหรับการพำนักอาศัย : ชาวต่างชาติที่ตั้งใจเกษียณอายุอยู่ในแทนซาเนียต้องได้รับใบอนุญาต class A ทั้งนี้หากสามารถแสดงหลักฐานแสดงรายได้ที่พอเพียงต่อเจ้าหน้าที่ โดยใบอนุญาตที่ออกโดยกรมตรวจคนเข้าเมืองนี้ไม่ให้สิทธิผู้ถือในการทำงาน

3.7.4 การลงทะเบียนชาวต่างชาติ (Registration of Aliens)

ชาวต่างชาติที่วางแผนที่จะอยู่ในแทนซาเนียเป็นเวลานานกว่าสามเดือนต้องลงทะเบียนภายใต้พรบ.ทะเบียนคนเข้าเมือง ในการลงทะเบียน ต้องให้รายละเอียดเกี่ยวกับใบอนุญาตอยู่อาศัยโดยแจ้งชื่อที่อยู่ และรายละเอียดสำคัญอื่นๆ

3.8 การปกป้องการลงทุน (Guarantee against Expropriation)

ประกาศนียบัตร TIC จะเป็นหลักประกันให้กับนักลงทุนว่ารัฐบาลจะไม่มี การยึดกิจการให้เป็นของรัฐ

ในกรณีที่จำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่รัฐบาลต้องเข้ารับโอนกิจการของเอกชน รัฐให้หลักประกันว่าจะมีการชดเชยอย่างเหมาะสมในทันที และสามารถศาลไกล่เกลี่ยเพื่อรักษาผลประโยชน์ของภาคเอกชนได้

นอกจากนี้สิทธิซึ่งเกี่ยวกับสัญญาและสินทรัพย์ได้รับการปกป้องโดยระบบกฎหมายของแทนซาเนีย แทนซาเนียเป็นสมาชิก The International Centre of Settlement disputes and The Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA)

3.9 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุน

Tanzania Investment Center (TIC)

P.O. Box. 938

Dar es Salaam, Tanzania

Tel : 255 22 2116328

Fax : 255 22 2118253

E-mail : information@tic.co.tz

Website : www.tic.co.tz